

Protokoll fört vid möte med Gullmarns Vattenråd, Munkedals Kommunhus 20140213

Närvarande:

Ulf Johannesson	Artic Paper
Gunilla Ahlman	Fiskevattenägarna i Västra Sverige
Johan Hagström	Skogsstyrelsen
Ulrika Husar	Miljöenheten i mellersta Bohuslän
Christer Jansson	LRF
Linnea Lundh	Lysekils Kommun
Lars Molander	Länsstyrelsen
Elin Ruist	Sportfiskarna
Jan Sandell	Dalslands Miljökontor
Lars Thorsson	Milva AB
Lars-Åke Winblad	Munkedals Kommun
Inger Olsson	Studieförbundet Vuxenskolan

Anmält förhinder

Per-Erik Hallin	Göteborgs Stift
Sofia Rasila	Dalslands Miljökontor
Sofia Ström	Uddevalla Kommun
Kenneth Öhman	Västvatten

§ 1 Öppnande

Ulf hälsade alla välkomna och öppnade mötet.

§ 2 Val och Ordförande och sekreterare för mötet

Till ordförande för mötet valdes Ulf Johannesson och till sekreterare Inger Olsson

§ 3 Dagordning

På förslaget till dagordning står det att dagordningen skulle fastställas på mötet enligt Fleck's synergimetod. Följande punkter var önskemål att tas upp förutom de som brukar vara med.

Fosforpresentation till allmänheten, status
Vattendata, SRK, sammanställningen
Enningdalsälven
Skogsstyrelsens arbetslag "saft"
Redovisning prioriteringssammanställningen av damminventeringen
Redovisning pilotinventering av vägtrummor på det enskilda vägnätet
Länsstyrelsens nya kontaktperson, Lars Molander
Seminarium i Uddevalla 16 januari

Beslutade att ta upp dessa punkter. Ulf började med att hälsa Lars Molander från länsstyrelsen välkommen och vi började mötet med punkten Länsstyrelsens nya kontaktperson.

§ 4 Länsstyrelsens nya kontaktperson

Lars Molander som tagit över uppdraget från Björn Lagerdahl presenterade sig. Han informerade om att Länsstyrelsens interna arbete med statusklassningen och åtgärdsförslagen, ska vara färdig i månadsskiftet mars/april.

Innan den formella remissen går ut skall vattenråden få möjlighet att tycka till/diskutera/ifrågasätt bedömningarna vad gäller statusklassning, föreslagna åtgärder etc. för "sitt" egna vatten. Preliminärt så kommer detta att ske under maj-juni.

Åtgärdsprogram och förvaltningsplaner ska sedan på formell remiss till bland annat vattenråden i november 2014. Därefter har alla remissinstanser 6 månader på sig att komma in med synpunkter.

Om finansiering krävs för större fiskevårdsprojekt så måste ansökan skickas till länsstyrelsen senast vecka 10.

§ 5 Minnesanteckningar från förra mötet

Minnesanteckningarna från förra mötet har sänts med kallelsen. Angående mötet om Ragnerudssjön 18/12 berättade Jan att det var ett bra möte med en samsyn att skapa en fiskeväg. De beslutade att titta vidare på Lars Thorssons utredning som redogjordes för på mötet. Ulf Örtengren ägare till campingen tar kontakt med Tomas Karlsson på Munkedals Bruk för att få hans tankar om Ragnerudssjöns regleringsdamms framtid. GVR avvaktar deras möte och väntar på feedback.

§ 6 Ekonomi

Lars-Åke delade ut en ekonomisk rapport som gicks igenom och diskuterades. Ansökan om bidrag skall skickas in senast 1 april. Bra om alla hjälps åt med input till ansökan.

Om ansökan går igenom får vi ett tillskott på c:a 60 000:-.

Rapporten visar en utgående balans 20140211 på 35242:- (201312131 37242:-)

Se bilaga

§ 7 Fosforbroschyren

Har tidigare beslutat att trycka upp den "allmänna" broschyren i 2000 ex och dela ut den till kommuner och myndigheter. Elin skickar över en tryckt Pdf.

Fosforbroschyren kommer att tryckas upp och delas ut till alla hushåll i Munkedal, Dals-Ed och Färgelanda kommuner samt till hushållen i Hogstorp. Ulf har kollat och kostnaden för tryckningen som blir 10-15 000:-, då är pappret sponsrat. Tillkommer Postens kostnad på 2:- styck för utdelningen. Beslutade att dela ut broschyrerna i april.

§ 8 Vattendata, SRK sammanställning

Elin Ruist redogjorde för sammanställningen av provtagningen inom recipientkontrollen i Örekilsälvens vattensystem 1971-2012 som GVR beställt. Uppdraget innebär även att sammanställa, kvalitetssäkra och rapportera in alla vattenkemidata som provtagits innan år 2000 samt data för år 2012 till SLU som är nationell datavärd för recipientkontrolldata. Det är data som inte tidigare funnits samlad på ett ställe utan funnits spridd hos de olika huvudmännen. Vid 7 sjöstationer 1983 -1999, 2012 har det tagits 1051 provtagningar samt vid 31 vattendragsstationer. Sammanställningen skickas ut i fil till alla i GVR efter detta möte.

§ 9 Enningdalsälven

På förra mötet berättade Jan om ett pedagogiskt material om vatten riktat till skolor. Andreas Bäckstrand Ist har tillsammans med Jan-Erik Svensson Högskolan i Borås tagit fram ett intressant material (Enningdalsälvens avrinningsområde).

Vill GVR vara med i ett större projekt med detta pedagogiska material riktat till skolor och andra målgrupper? Jan har inte hört något sen han fick en första förfrågan, men återkommer när de hör av sig.

§ 10 Damminventering

Lars Thorsson informerar om den inventering av vandringshinder i Örekilsälvens vattensystem som han gjorde i höstas. Material fanns tidigare men uppdraget från GVR var en enklare sammanställning av ett 50 tal damm hinder. Han visade bilder och gav förslag på hinder som han tycker bör prioriteras. Dessa finns i en rapport som Lars nu har skrivit. Lars mailar inom kort rapporten för eventuella synpunkter från vattenrådet innan den färdigställs. Jan föreslog att Ist och GVR går igenom Lars rapport och för en dialog om åtgärder.

§ 11 Pilotinventering av vägtrummor på det enskilda vägnätet

Lars Thorsson redovisade uppdraget han fått av GVR i höstas att ta fram förslag på 3-5 vägtrummor som utgör hinder. Lars mailar inom kort rapporten för eventuella synpunkter från vattenrådet innan den färdigställs.

Lars ger förslag på följande 5 hinder som bör åtgärdas.

- 1 Håmulebäcken vid Ellenösjön. - Förslag till åtgärd: Lägga trumman djupare eller lägga en trumma med större dimension. Denna åtgärd är relativt billig.
- 2 Stubberudsbäcken vid Valboån. - Den ligger högt p.g.a. berg under. Förslag till åtgärd: Bygga upp trösklar.
- 3 Åsanebäcken vid Taske å. - Förslag till åtgärd: Trumman bör bytas ut och läggas djupare. Kostnad c.a 200 000 – 300 000:-.
- 4 Fjällälven vid Knipeå. - Förslag till åtgärd: Tröskla upp för rimliga kostnader.
- 5 Gränsbäcken vid Djupebäck. - Förslag till åtgärd: Lätt att höja botten och tröskla upp.

Följande frågor kom upp i samband med Pilotinventeringen av vägtrummor.

Jan frågade om det är lättare att få fram pengar till statsbidragsvägar? Svaret på detta blev att Trafikverket slirar om enskilda vägar.

Lars M svarade att enligt Björn Lagerdahl har Ist kvar pengar som kan användas för åtgärder.

Johan ställde frågan vad är kostnaden för enkla jobb? Lars Thorsson svarade att c.a 50 000:- beroende på vilken entreprenör man väljer, ibland kan lokala entreprenörer vara billigare.

Gunilla frågade hur fördelningen är mellan enskilda/allmänna vägnätet? Ge enskilda vägföreningar ett extra bidrag. Ge dem information om hur viktigt det är att ta bort fiskehinder. Kartlägga mindre områden.

Jan: Borde vara lättare att söka bidrag efter att kartläggningen finns.

Johan svarade att det pågår en kartläggning i varje kommun av vandringshinder inventerade av "Saftlaget". Allmänna vägnätet är genomgånget men det är Trafikverket som äger materialet. Johan berättade även att man kan få 70% i utökad bidrag från skogsstyrelsen när man förbättrar vägtrummor. Lars M informerade om att det finns havsmiljöpengar att söka men att det är främst för åtgärder.

Åsanebäcken är klar att åtgärda.

§ 12 "Saftlaget"

Johan informerade om "Saft" som är ett arbetsmarknadsprojekt som skogsstyrelsen har ansvar för som kan hjälpa oss att scanna in referensmaterial digitalt från kommunkontoren. Kostnaden som GVR får betala är resekostnad för laget. Någon på varje kommunkontor måste vara behjälplig med att ta fram materialet. Bestämde att börja med Färgelanda kommun. Jan är behjälplig med att ta fram och överlämna materialet som skall scannas.

§ 13 Vattenrådssamverkan Väst

Jan informerade om Vattenrådssamverkan Väst som består av de sju vattenråden i nordvästra delen av länet. Denna samverkansgrupp mellan vattenråden fick 20 000:- av vattenmyndigheten för att bl. a arrangera konferensen "Fria vandringshinder i våra vatten" 16 januari på Bohusläns Museum. En lyckad dag med många intresserade deltagare. Ett önskemål kom fram att arrangera en ny temadag men då med temat skogsbruk/jordbruk kopplat till vatten. Men frågan är vilken publik vill vi fånga? Jord och skogsbrukare? Eller göra ett studiebesök vid ett vandringshinder?

Man kunde t.ex kanske åka ut till en lantbrukare tillsammans med en rådgivare och visa på en erosionskarta eller via höjddata, vad deras mark kan släppa ut.

Ta upp dessa idéer som en punkt på nästa samverkansmöte.

§ 14 Åtgärd till nästa möte

Till nästa möte plocka ut ett av Lars Thorssons förslag till vandringshinder för att söka bidrag hos Ist för åtgärder. Om den är realistisk även söka pengar för arbetet runt om.

§ 15 Nästa möte

Nästa möte är beslutat till 7/5, på Västvatten i Uddevalla.

§ 16 Avslutning

Ulf tackade alla för visat intresse och avslutade mötet

Ulf Johannesson
Ordförande

Inger Olsson
Sekreterare

Protokoll fört vid möte med Gullmarns Vattenråd 20140507,

Skansverket Uddevalla

Närvarande:

Ulf Johannesson	Arctic Paper
Johan Hagström	Skogsstyrelsen
Ulrika Husar	Miljöenheten i mellersta Bohuslän
Christer Jansson	LRF
Jan Sandell	Dalslands Miljökontor
Lars-Åke Winblad	Munkedals Kommun
Lennart Hagberg	Södra Skogsägarna
Sofia Ström	Uddevalla Kommun
Kenneth Öhman	Västvatten
Linnea Lundh	Vatten- och avlopp i Lysekils Kommun
Miriam Sannum	Studieförbundet Vuxenskolan
Gunilla Ahlman	Fiskevattenägarna i Västra Sverige (f.o.m. § 8)

Anmält förhinder

Per-Erik Hallin	Göteborgs Stift

Kenneth Öhman välkomnar GVR och berättar lite om Västvatten som bildades för drygt ett år sedan. Skansverket, platsen där vi sitter, ägs av Uddevalla kommun som tillsammans med Färgelanda och Munkedal äger respektive anläggningar. Västvatten som bolag har bara personal och bolaget ägs procentuellt baserat på antalet brukare i ägarkommunerna; (U-la äger 65%). Det är idag drygt 70 anställda inom Västvatten. Det har totalt blivit några fler på administration (debitering, kundtjänst etc.). Västvatten består av tre avdelningar; avlopp, dricksvatten och rör- nät samt en underhållsenhet. Kenneth svarar för 13 personer tot. fördelade över 14 reningsverk där Färgelanda har flest. Just Skansverket byggdes 1975. Innan fanns ett litet reningsverk ute på planen. För tio år sedan gjordes en renovering och det byggdes ut i kontorsdelen. Reningsverket sträcker sig in i berget i riktning mot skorstenen på berget som utgör ventilation. Skansverket tar bl.a. emot vatten från Ljungskile. Verket är dimensionerat för 70 000 PE men belastningen uppgår endast till 37 500 PE. När det byggdes var det anpassat för att ta emot avloppsvatten från både Scan och Abba som numera har lagt ner. Verken som är det enda i Väst Vattenområdet med kväveringskrav, tar emot 7 miljoner m³/år. Vi tror dock att det kommer regler som innebär att det kommer kvävering i alla verk på sikt. Det finns en gammal vision att knyta an Färgelanda och Munkedal till U-la vilket skulle medföra stordriftsfördelar, men det kräver mycket stora investeringar. Överföringsledningen från Ljungskile är ganska ny, men det är inte helt enkelt. Har ganska mycket studiebesök t.ex. "VA i femman" ihop med U-la Energi. Hoppas få med fler klasser även från Munkedal och Färgelanda. En klass premieras varje år med en dag på segelskutan MS/Britta. Lär elever vad man får spola ner och inte. Gasen som produceras räcker för eget behov och man tittar nu på möjligheten att producera egen el. Man producerar mera värme än som köps vilket innebär att det dumpas ut på nätet sommartid. I dagarna installeras en ny fackla som ett steg i elproduktionen. Skattereglerna gör att det inte

är lönsamt att satsa på att tillvarata energin (varken el- eller gasproduktion). Skulle vilja röta från övriga verk - det borde finnas en central anläggning i Bohuslän men det går i dagsläget inte att få ihop ekonomin. Miljötänket harmonierar inte med andra lagar och regler. Från Skansverket får max 12 mg tot.-N per liter släppas ut. Vattenverket Marieberg är nu helt ombyggt och nu återvinns spolvattnet vilket innebär att den spädningseffekten inte längre finns.

§ 1 Öppnande

Ulf hälsar alla välkomna och öppnar mötet. Ulf hälsar särskilt välkommen till Lennart Hagberg, ny representant från Södra Skogsägarna. Ulf presenterar sig som vattenansvarig för Södra Skogsägarnas Västavdelning och att han är boende på Västra Orust och ägare av mark som vetter mot Malö strömmar.

§ 2 Val och Ordförande och sekreterare för mötet

Till ordförande för mötet valdes Ulf Johannesson och till sekreterare Miriam Sannum

§ 3 Dagordning

- Förutom de punkter som aviserat på utsänd dagordning tillkommer punkterna:
Information om Skogsstyrelsens arbete
- Äga och förvalta diken och andra vattenföretag i jordbrukslandskapet
- Ytterligare möte innan sommaren (då Lars Molander presenterar statusklassningen och åtgärdsförslagen)

§ 4 Minnesanteckningar från förra mötet

Vid förra mötet informerade Lars Thorsson om den inventering av vandringshinder i Örekilsälvens vattensystem som han gjorde i höstas.

Ulf föreslår att GVR rekommenderar Ist att investera de ca.300 000:- som det skulle kosta att genomföra åtgärden i Åsanebäcken som rinner ut i Saltkällan i Munkedals kommun (sid. 9 – 11 i rapporten). Taske å fvo omfattar detta område och borde tillfrågas. Ev. kan frågan också ställas till Hensbackastiftelsen.

Jan påpekar att detta är ett exempel på där GVR har sett till att ett åtgärdsförslag kommer fram och det väcker principfrågan om vem som "äger" dessa. Är det GVR som behöver lobba för genomförande eller är det Ist som tar tag i frågan. Vem förväntas ta bollen – vad händer sedan? Behövs en principdiskussion med Ist/vattenmyndigheten.

Christer instämmer i att Vattenrådets roll är att ta fram förslag till åtgärder, men det behöver diskuteras hur dessa genomförs.

Beslut: Frågan tas upp vid mötet innan sommaren då Lars Molander deltar.

§ 5 Ekonomi

Lars-Åke delar ut en ekonomisk rapport som går igenom och diskuterar. Rapporten visar en ingående balans 20140211 på 35242:-. Sedan dess har inkommit fakturor på sammanlagt 37 903:39, vilket ger ett underskott på -2661:39. Redovisning av 2013 års verksamhet skickades in i mars och vi har inte fått några kommentarer kring detta så inom kort förväntas vi få årets bidrag på 60 000:-.

Se bilaga

§ 6 Fosforbroschyerna

Broschyren "Ett lokalt forum för samverkan om vattenfrågor" för spridning hos kommuner och myndigheter för att tala om vilka vi (GVR) är har tryckts i 2000 ex. Sedan finns 200 ex. av broschyren "Om övergödning i sjöar, vattendrag och hav". Den senare har också skickats till 13 000 hushåll inom GVR avrinningsområde. Tryckning av dessa kostar drygt 13 000:- och distributionen kostar ca 26 000:-. Broschyren bör också finnas på kommunernas hemsidor som pdf:er som kan skrivas ut.

Beslut: Ulf skickar underlaget (pdf- filer) så att dessa går ut med protokollet. Någon i respektive kommun tar ansvar för att dessa läggs ut på hemsidan. Detta gäller även länsstyrelsen.

§ 7 Skogsstyrelsen, arbetslag "saft", rapport

De som ingår i detta arbetslag kan göra allt möjligt, dock icke praktiskt skogsarbete. En uppgift som de har haft är att digitalisera allt material (forskning och information) som är framtaget inom avrinningsområdet. Nu är detta arbete i princip klart. Det saknas dock några rapporter från Munkedal. Material som finns i Ist:s bibliotek är redan digitaliserat och återfinns på en särskild lista. Det rör sig om ganska mycket material som nu bör skickas till Sportfiskarna för publicering på vår hemsida. På hemsidan finns en flik som heter något med "Litteratur" där redan de filer ligger som Lars Thorsson sammanställde. Där skulle man lämpligen även kunna lägga de nya filerna. Det bör undersökas om länkarna i Thorssons material fungerar eller om även dessa dokument bör läggas in som filer direkt på hemsidan. Lars Molander ombeds att skicka Ist:s material till Sportfiskarna så att allt finns samlat på ett ställe. Det är ett jobb i sig att lägga det samlade materialet i någon lags ordning så att det blir sökbart och någorlunda överskådligt.

GVR står för Saft- gruppens resor, men det handlar inte om några stora kostnader.

§ 8 Vattenrådssamverkan Väst

Det finns sju vattenråd i Fyrbodalsområdet och många gånger är det fördelaktigt att kunna samverka kring olika frågor som t.ex. fiskens behov av att kunna vandra. Förra året skedde samverkan kring ett seminarium som Vattenrådssamverkan fick 20 000:- i bidrag till att genomföra. Man har dessutom haft lite opinionsbildande verksamhet och t.ex. tillskrivit vattenmyndigheten om förstärkta resurser till vattenvårdsarbete. På måndag är det möte på Stadshuset i Uddevalla angående statusklassning. Det

kommer att bli en ordentlig genomgång av den nya metodiken. Dessa frågor bör finnas med t.ex. i samband med översikts- och detaljplanering varför det visst fokus på de kommunala frågorna även om det vänder sig även mot andra grupper. Drygt 50 deltagare har hittills anmält sig. Trots att det finns behov av att göra saker tillsammans har årets ansökan till Vattenmyndigheten inte beviljats med motiveringen att förra året sågs som ett projekt. Frågan är nu om resp. vattenråd skulle kunna avsätta en summa för vattenrådssamverkan för att kunna genomföra ett nytt seminarium. I det sammanhanget kan även aktörer som LRF, Skogsstyrelsen och Studieförbundet Vuxenskolan bidra på olika sätt. Ett förslag är att respektive vattenråd betalar 2000:- som en medlemsavgift.

Beslut: GVR avsätter 2000:- för vattenrådssamverkan.

§ 9 Rapporterna om vägtrummor respektive prioriterade vandringshinder

Dessa rapporter har nyligen skickats ut, men bör bifogas detta protokoll samt läggas på GVR:s hemsida.

§ 10 Information om Skogsstyrelsens arbete

Skogsstyrelsen har nyligen genomfört två stora entreprenörsutbildningar; en vid Upperudsälven i Dals-Ed och en i Komperöd. Det var drygt 35 deltagare vid varje tillfälle. Utbildningarna handlade mycket om diken i skogen; vad man får göra och inte. Juridiken kring dikesfrågor är ganska besvärlig. Lennart Henriksson (ekolog) var med och visade på vad som finns i vattnet. En miljöexpert från Stora Enso pratade om att köra ut virke på ett mer skonsamt sätt, hur man kan tänka när man lägger basvägar etc. Mats Rydgård från Ist i Mariestad som handlägger dikesfrågor i länet medverkade också. Det var lite samma tema som i cirkeln "Skogens vatten" som går i Ljungskile och har 12 deltagare. Det handlade också om kulturfrågor och hur dessa ska hanteras.

Skogsstyrelsen jobbar också vidare med den sk. inlämningsfunktionen dvs. att man skall kunna vända sig till en instans med allt som har med skogen att göra. Planen är att en första version skall sjasättas vid årsskiftet. Än så länge är det ffa. personer från Skogsstyrelsen och Ist som träffas och det finns ingen kommunal representant med. En utmaning är hur vattenskyddsområden skall hanteras då dessa inte alltid hänger samman med respektive kommuns fysiska gränser.

§ 11 Äga och förvalta diken och andra vattenanläggningar i jordbrukslandskapet

Christer visar kompendiet "Äga och förvalta diken och andra vattenanläggningar i jordbrukslandskapet. Det kan användas som uppslagsverk och/eller som underlag i en studiecirkel – SV har tagit fram studieplanen tillsammans med LRF. Många markavvattningsföretag bildades på 30-, 40- talen och de som bildade anläggningarna lever många gånger inte längre. Detta material är en hjälpereda också t.ex. i gränssnittet mellan stad och land. När tätorterna byggs ut och griper in i olika vattenanläggningar kan det t.ex. var svårt att få tag i någon ansvarig.

Johan tipsar om att det på 1st hemsida finns en kartfunktion där man visar alla dikningsföretag i detta län. Kan vara intressant att se vad man har på sin fastighet.

§ 12 Nästa möte

Nästa möte hålls den 4 juni kl. 09.00 i Väst Vattens lokaler på Skansverket i Uddevalla. Mötet kommer att ägnas åt Lars Molanders presentation av statusklassningen och åtgärdsförslagen och beräknas pågå fram till lunch.

§ 13 Avslutning

Ulf tackar alla för visat intresse och mötet avslutas med lunch.

Ulf Johannesson
Ordförande

Miriam Sannum
Sekreterare